N°. 65. 1845.

BREDASCHE COURANT.

STAAT- LETTERKUNDIG EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS-BLAD.

Dingsdag 3 Junij.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 31sten Mei.

Na een paar dagen over het door de gedeputeerden aangenomen voorstel tot conversie der 5 pCt. renten te hebben beraadslaagd, heeft de kamer der pairs heden dat voorstel, gelijk men wel verwachtte, verworpen, met 118 tegen 28 stemmen.

De afgevaardigden beraadslagen tegenwoordig over een ontwerp nopens het beheer der slaven in de fransche kolonien. In de zitting van heden heeft de minister van koophandel eene voordragt ingediend, om den openbaren verkoop van vergiften tegen te gaan, en straffen deswege te bepalen, en dat wel op grond der vele vergiftigingen, die plaats hebben door het gemak, waarmede vergiften, vooral rattenkruid, te verkrijgen zijn.

— De heer *Guizot* wordt gezegd thans volkomen hersteld te zijn. Gisteren heeft hij talrijke bezoeken afgelegd.

— De hertog *van Nemours* zal eerstdaags een groot en prachtig diner aan den parijschen handelstand geven in het paleis Elysée Bourbon. Reeds worden er toebereidselen voor gemaakt.

— Men kondigt aan dat de pauselijke nuntius, de heer *Fornari*, eerstdaags vervangen zal worden door den heer *Garibaldi*, die thans dezelfde betrekking te Napels bekleedt.

— De heer *de Barante* zal waarschijnlijk als fransch gezant naar Rome gaan, in plaats van wijlen den graaf *Latour-Maubourg*.

— De maarschalk *Soult* is, zegt men, zeer ontevreden over de jongste [illegible] *Bugeaud*, die steeds op het zenden [illegible] welke de minister van oorlog niet gezind is hem te doen toekomen.

— Omtrent de zaken van Marocco heeft men in de jongste dagen niets naders vernomen.

— Reeds sedert eenige dagen liepen er geruchten dat don *Carlos* ten behoeve van zijnen oudsten zoon, afstand van zijne regten op den spaanschen troon had gedaan. Zulks heeft zich bevestigd en de officiele stukken deswege worden door de dagbladen medegedeeld. Zij bestaan in een brief van don *Carlos* aan zijn' zoon *Karel Lodewijk*, Prins van Asturie, waarin hij hem zijne regten overdraagt en zegt voortaan den naam van graaf *van Molena* te willen dragen, in twee brieven van den zoon, waarin hij de overdragt aanneemt, en in twee manifesten van beiden. Deze laatste stukken zijn van den volgenden inhoud:

» *Manifest van don Carlos.*

» Toen de goddelijke Voorzienigheid mij bij den dood van mijn' welbeminden broeder en heer, de koning *Ferdinand VII*, tot den Spaanschen troon riep, mij het heil der monarchy en het geluk der Spanjaarden toevertrouwende, heb ik daarin een heiligen pligt gezien, en, vervuld met gevoelens van christelijke menschlievendheid en vertrouwen op God, heb ik mijn leven aan die moeijelijke taak toegewijd. Zoowel in het vreemde land als in de legerkampen, in de verbanning evenzeer als aan het hoofd mijner getrouwe onderdanen, en tot in de eenzaamheid der gevangenschap, is de vrede en rust der monarchy mijn eenige wensch, het doel mijner pogingen en volharding geweest. Overal is het welzijn van Spanje mij dierbaar geweest; ik heb de regten geëerbiedigd, ik heb naar het gezag niet uit eerzucht gestreefd, en mijn geweten is gerust geweest bij mijn vertrek.

» De stem van mijn geweten en de raad mijner vrienden, waarschuwen mij thans, na zooveel pogingen, na zooveel inspanningen en lijden, nutteloos voor het geluk van Spanje verduurd, dat de Voorzienigheid de taak die zij mij opgedragen had, voor mij niet weggelegd heeft, en dat het oogenblik gekomen is om die taak over te dragen op hem die 's Hemels besluiten er toe roepen, gelijk zij er mij toe geroepen hadden.

» Heden voor mijn' persoon afstand doende van de regten op de kroon, welke het overlijden van mijn Broeder, de koning *Ferdinand VII*, mij gegeven had, en die regten overdragende op mijnen oudsten zoon *Karel Lodewijk*, Prins van Asturie, en dien afstand kenbaar makende aan de Spaansche natie en aan Europa, langs den eenigen weg over welken ik beschikken kan, voldoe ik een gewetenspligt, en trek mij terug, om mijne overige levensdagen, buiten alle staatkundige bemoeijenis, in de huisselijke rust en de kalmte van een zuiver geweten door te brengen, biddende God voor het geluk en den roem van mijn dierbaar vaderland.

» Bourges, 18 Mei.

» (get.) *Karel.*"

» *Manifest van Karel-Lodewijk.*

» De nieuwe toestand, waarin ik ben geplaatst, door den afstand, welken mijn doorluchtige vader ten mijnen voordeele op de regten van den troon wel heeft willen doen, legt mij den pligt op, tot u het woord te rigten. Gelooft niet, Spanjaarden, dat ik mij voorstel, in uw midden den fakkel van oproer te werpen. Reeds genoeg bloed, genoeg tranen hebben er gevloten. Mijn hart krimpt ineen bij de herinnering alleen van de plaats gehad hebbende droevige gebeurtenissen, en ik sidder bij de gedachte, dat deze konden hernieuwd worden.

» De gebeurtenissen der laatste jaren mogen soms in eenige gemoederen vooroordeelen tegen mij hebben achtergelaten, en welligt veronderstelt men mij bezield met het verlangen, mij over oude wonden te wreken. Hiervan [illegible] Indien de goddelijke Voorzienigheid eenmaal mij de poorten van mijn vaderland opent, zal er voor mij geene partij bestaan, allen zullen slechts Spanjaarden voor mij zijn.

» Gedurende de verschillende wendingen van de revolutie hebben er ernstige veranderingen plaats gehad in de staatkundige en maatschappelijke organisatie van Spanje. Er zijn er voorzeker, die ik betreurd heb, zooals zulks eenen Christen en Spaanschen Prins betaamde. Zij bedriegen zich echter, die meenen, dat ik zoo onbekend ben met den waren toestand der zaken, en die veronderstellen, dat ik het onmogelijke zoude willen. Ik weet, dat het beste middel, om den terugkeer der revolutiën te verhinderen, geenzins is om zich te verzetten tegen het vernietigen van al hetgeen zij te voorschijn hebben gebragt en tegen het herstellen van al hetgeen zij hebben verwoest. Regtvaardigheid, zonder geweld; herstel, zonder reactie; voorzigtige en billijke transactie tusschen alle belangen, door zoovele goede zaken, welke onze vaderen ons hebben nagelaten, te benuttigen, en ons voordeel er uit te nemen, zonder evenwel den geest des tijds tegen te gaan, in hetgeen deszelfs ingevingen heilzaam aanbieden: Ziedaar mijne staatkunde.

» Er bestaat in de koninklijke familie eene questie, welke, een begin hebbende genomen bij den dood van mijnen doorluchtigen oom, koning *Ferdinand VII*, den burgeroorlog heeft verwekt. Ik mag niet vergeten, wat ik aan mijne persoonlijke waardigheid verpligt ben, noch de belangen van mijne doorluchtige familie opofferen. Maar ik verzeker het u, van nu af, Spanjaarden, dat zal niet van mij afhangen, dat deze tweespalt, welke ik betreur, voor altijd worde uitgebluscht. Er bestaan geene opofferingen, met mijne eer en mijn geweten overeenstemmende, welke ik mij niet zal getroosten, om een einde te maken aan de burgerlijke tweedragt, en de verzoening van de koninklijke familie te bespoedigen.

» Ik spreek, Spanjaarden, uit mijn hart. Ik wensch mij onder u met woorden van vrede, en niet met een oorlogskreet voor te stellen. Het zou voor mij eene groote smart zijn, zoo ik mij immer verpligt zag, deze gedragslijn te verlaten. In allen gevallen reken ik op uwe opregte gezindheid, op uwe liefde voor het ko-

ninklijke gezin, en op de hulp van de goddelijke Voorzienigheid.

» Indien de Hemel mij het geluk verschaft, op nieuw den vaderlandschen grond te mogen betreden, wil ik slechs door uwe getrouwheid, door uwe liefde omringd zijn; wil ik geene andere gedachten in mijn hart gevoelen, dan mijn geheele leven toe te wijden, om zelfs de herinnering der plaats gehad hebbende wanorden uit te wisschen en uwe eensgezindheid, den algemeenen voorspoed, het geluk van allen te vestigen, hetwelk mij niet moeijelijk zal vallen, indien gij, zoo als ik hoop, mij behulpzaam wil zijn in het volbrengen mijner vurige wenschen, met die krachten, welke uw nationaal karakter eigen zijn, met die liefde en eerbied, welke gij aan de heilige godsdienst onzer vaderen toedraagt, en met die grootmoedigheid, waarmede gij zelfs uw leven ten offer bragt, als het niet meer onbevlekt kon behouden worden.

» Bourges 22 Mei 1845.

» *Karel-Lodewijk*."

— Berigten uit Madrid houden, dat het gouvernement op denzelfden dag van de sluiting en ontbinding der cortes, ook de nieuwe onlangs aangenomene constitutie gepromulgeerd heeft; het dekreet daartoe is van den 23sten, en door de koningin en al de ministers geteekend.

Den 24sten heeft de koningin met hare moeder en zuster Madrid verlaten om zich naar Barcelona te begeven.

Aan den gezant te Rome was bevel gezonden, bij de pauselijke regering op de onmiddellijke erkenning der koningin en op de goedkeuring van den verkoop der geestelijke goederen tot op den dag van heden, aan te dringen, anders had hij bevel Rome te verlaten.

— Ter beurze waren heden (31 Mei) genoteerd: 5 pCt. 121,45; 3 pCt. 85,85; Spanje 5 pCt. 40; 3 pCt. 42; Rom. L. 105.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 2den Junij.

In ons vorig nommer hebben wij slechts met een enkel woord kunnen spreken van de zitting der Tweede Kamer der Staten-Generaal op ll. Vrijdag, waarin, nadat Z. Exc. de Minister van Justitie het woord gevoerd had, het lot over het voorstel tot herziening der grondwet is beslist geworden. Vooraf hebben in die zitting nog verscheidene leden gesproken, zooals de heeren *Mutzaers*, *den Tex*, *Thorbecke*, *de Kempenaar* en *Luzac* tot toelichting van vroeger gehoudene redevoeringen, waarna de beraadslagingen gesloten zijn en de minister van justitie het woord opgevat heeft. Z. Exc. heeft daarbij te kennen gegeven dat de regering met de meeste belangstelling de jongste beraadslagingen der kamer gevolgd had. Bij het belangrijk gedane voorstel, kon de regering niet, als ware het haar onverschillig en het stilzwijgen daarbij betrachtende, de uitkomst der beraadslagingen afwachten, al mogten de gehoudene beraadslagingen haar doen onderstellen dat het gedane voorstel de goedkeuring der meerderheid niet zou verwerven; de regering was van oordeel dat zij verkeerd zou handelen, indien zij bij de beraadslagingen over een zoo gewigtig onderwerp, ook niet haar gevoelen kenbaar maakte, waarom zij over het onderwerp de volgende aanmerkingen zou mededeelen:

»Om het gevaar te ontgaan van in nieuwigheden te vervallen, die geheel andere beginselen zouden doen opnemen, wier uitkomst onbekend en onberekenbaar zou zijn, was het, dat bij de Grondwet, die de invoering van veranderingen en bijvoegselen, dewijl de tijd op alles zijnen invloed oefent, niet uitsloot, uitdrukkelijk tot het geval van noodzakelijkheid werd bepaald. Eene Grondwet, die omgewerkt, veranderd, vernieuwd zou kunnen worden, om elke uitgedachte verbetering of nieuwe theorie in zich op te nemen, zou weldra ophouden dien naam te verdienen.

Aan die bepaling van noodzakelijkheid is ook de Koning door zijnen eed gebonden. De groote vraag, welke zich thans voordoet, is niet of de verandering tot meerdere volmaking van taal, stijl, of inrigting, zelfs niet of zij tot verbetering in eenige bijzonderheden van die Grondwet zou leiden, maar voor alles, of tot die verandering *noodzakelijkheid* mag gezegd worden te bestaan. Die vraag nu is ook bij de Regering, op de gronden daarvoor bij deze beraadslaging aangevoerd, zorgvuldig onderzocht. Zij heeft daaruit de overtuiging van die noodzakelijkheid niet verkregen.

Bij het gemis eener noodzakelijkheid van de voorgestelde veranderingen, (vervolgt Z. Exc.) voegt zich nog de strekking en inhoud van het voorstel. Wierd dat aangenomen, alle onze grondwettige instellingen, bijna zonder uitzondering, en waaronder wij nu dertig of meer jaren hebben geleefd, zouden worden weggenomen en omgekeerd. Alles wat sedert de vestiging van het Rijk door die instellingen, in verband met wettelijke verordeningen, eenige vastheid heeft verkregen, zou worden losgemaakt en aan een nader onderzoek onderworpen, dat jaren tijds zou vorderen alvorens eenige der uitkomsten op te leveren die men daarvan verwacht; en in één woord, de Staat zou worden behandeld als of die thans voor het eerst, of op nieuw zijn bestaan ontving. Genoegzaam niets van hetgeen van oude herkomst en al in onze zeden ingeweven, bij de Grondwet was behouden, of het zou, ten minste in de wezenlijkheid, verdwijnen en vervangen worden door hetgeen men òf uit nieuwe òf uit bij ons niet proef gehouden hebbende theoriën, òf van andere volken, onder geheel andere omstandigheden, had ontleend.

Regtstreeksche verkiezingen, door de herinnering uit ongelukkige tijden bij ons niet aanbevolen, en waarvan de gevaren en onvermijdelijke eigenaardige bezwaren, hoe men daar anders over denken moge, niet te ontkennen zijn, zullen ons kiesstelsel vervangen, dat onder de bestaande Grondwet, zonder schokken of onrust, voor doelmatige verbetering vatbaar is.

Aan de eene zijde zal aan de Koninklijke magt bijna bij ieder veranderd artikel, eenig haar nu toekomend regt worden ontnomen, en aan de andere zijde zal, door tallooze onderwerpen tot de wetgeving over te brengen, of die weder aan deze over te laten, aan de Kamers eene bedenkelijke vermeerdering van magt worden opgedragen; bepaaldelijk aan de Tweede Kamer, welke, ten gevolge van hare geheel veranderde zamenstelling, in verband met hare ontbindbaarheid, een uitvloeisel van het stelsel der volkssouvereiniteit geworden zal zijn. Onze volkplantingen zullen, wat hare wetgeving en geldelijk beheer aangaat, geheel tot de Kamers overgaan. De verantwoordelijkheid der Ministers, het bestuur van provincien en gemeenten, het leger van den Staat, het beheer van den zoo belangrijken waterstaat, en wat al niet meer? al onze inrigtingen wachten door dit voorstel eene, tot nu toe niet beproefde, ja zelfs met dit gedane voorstel nog onbekende gedaante. Aan de justitie, wordt ter beregting van ambts-misdrijven een collegie toegevoegd, in wezenlijkheid uit gedelegeerde regters bestaande.

Tot een voorstel van zoodanige strekking, zoo zeer al de beginselen van ons Staatsregt op eens omkeerende, kan de Regering onmogelijk toetreden, wil zij niet alle voorzigtigheid, en alle zorg voor de rust en het welzijn van den Staat vergeten. Daartoe voorzeker bestaat de *noodzakelijkheid* niet. Dit behoort veeleer tot die nieuwigheden, waarvoor juist de ontwerpers hebben gewaarschuwd.

Het is der Regering aangenaam geweest te bespeuren, dat deze beschouwingen ook door zeer vele leden dezer vergadering zijn gedeeld. Te regt heeft men begrepen dat, indien de Regering overtuigd ware geweest van die noodzakelijkheid, zij zelve het voorstel daartoe zou hebben gedaan.

Men geve echter hieraan geene verkeerde uitlegging. De Regering moge zich niet kunnen vereenigen met het thans gedane voorstel, zij moge thans geene noodzakelijkheid vinden, tot verandering of aanvulling dier Grondwet van hare zijde een voorstel te doen, — daaruit moet echter geenszins worden afgeleid, dat er geene omstandigheden zouden kunnen ontstaan, waarin zij, naar aanleiding van het 227ste artikel der Grondwet, veranderingen of bijvoegingen zou meenen te mogen en te moeten voordragen, zij zegt het de ontwerpers der Grondwet na: »*de tijd verandert en wijzigt alles*."

Reeds in 1843 was het antwoord des Konings tot de Afgevaardigden uit de Staten-Generaal, »dat Hun Edel Mog. zich verzekerd konden houden, dat Z. M. alle belangen des lands met een naauwlettend oog bleef gadeslaan, en dat zij met vertrouwen er zich op konden verlaten, dat Z. M. op zijnen tijd niets zou verzuimen, wat zijne overtuiging H. D. zou aanwijzen, als geschikt en noodzakelijk om tot wezentlijke verbetering van onzen inwendigen toestand bij te dragen."

Die verklaring des Konings blijft de uitdrukking van zijne voornemens, bepaaldelijk ook ten aanzien der Grondwet, en de Vergadering en de Natie kunnen er op rekenen, dat Z. M., die niets vuriger begeert dan de ware belangen des Vaderlands te bevorderen, dienovereenkomstig handelen zal. Tot de herhaling en aflegging van deze verklaring zijn de Ministers gemagtigd.

Op grond van deze beschouwingen, welke eenstemmig gedeeld worden door alle 's Konings Ministers, meent men, gebruik makende van de bevoegheid, daartoe in het 93ste art. der Grondwet verleend, aan U Edel Mog. in overweging te moeten geven, om uwe goedkeuring aan al de thans in beraadslaging zijnde voorstellen van wet tot verandering der Grondwet te onthouden."

Op deze verklaring van den Minister, hebben verscheidene leden, onderteekenaars van het voorstel het woord opgevat, en hun leedwezen over den inhoud derzelve te kennen gegeven.

De heer *Luzac* heeft begrepen, dat die verklaring als een bewijs moest worden aangemerkt, dat de Regering het bestaande onbepaald wil behouden, en dat zich alsnu eene blijvende en stelselmatige oppositie in de Kamer zal vormen, om datgene te verkrijgen, wat zoo noodzakelijk en weldadig werd geacht.

Andere leden hebben almede hun leedwezen over den loop der zaak te kennen gegeven. Een dezer, de heer *Bruce*, heeft gemeend, in de verklaring des ministers geenzins die onbepaalde zucht tot behoud, waarop was gedoeld, te moeten ontwaren, en heeft zijne hoop te kennen gegeven, dat het bewind, meer en meer ingelicht, de noodwendigheid zoude gevoelen om aan het algemeen verlangen te voldoen.

Na menige woordenwisseling is, op het voorstel van den heer *Verwey-Mejan*, de vraag ter spraak gebragt, of de Kamer thans een voorstel zou doen tot verandering en bijvoeging in de Grondwet (met andere woorden, of de Kamer het initiatief zoude nemen).

Daarop hebben de voorstellers, bij monde van den heer *Thorbecke*, verklaard, dat zij het regt zouden hebben, om te vorderen, dat hunne voordragten afzonderlijk werden overwogen, ten einde zich te kunnen verdedigen tegen de in hunne oogen allezins onjuiste opvatting hunner bedoelingen; maar dat zij van dit regt willen afzien, indien de Kamer de vraag ontkennend mogt beantwoorden.

In dien zin werd dan ook door de Kamer, zooals reeds gemeld is, met 34 tegen 21 stemmen beslist.

— De *Staats-Courant* van Zaturdag deelt de wetten mede van 22 Mei, houdende *a*) bepalingen in verband met de uitvoering der wet op het Nederlandsche muntwezen; *b*) de wet op de invordering van 'sRijks directe belastingen.

— Te 's Hage is de 27ste vergadering der Luthersche sijnode geopend; de president is Ds. *Decker Zimmerman*, van Utrecht; en de vice-president Ds. *Matthes* van Leijden.

— Den 27sten dezer is te Rotterdam in den ouderdom van 66 jaren overleden het voormalig lid der Tweede Kamer, de heer Mr. *F. Frets*, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, President der Arrondissements-Regtbank ter dier stede.

— Te Utrecht zal op morgen, door den heer burgemeester, de eerste steen gelegd worden, aan een nieuw gebouw voor kunsten en wetenschappen bestemd.

— In den nacht van Donderdag op Vrijdag is te Amsterdam brand ontstaan in de Warmoesstraat, bij de St.-Annastraat, in het bierhuis *de Beijenkorf*, bewoond door den tapper *Smits*, welke zoo spoedig toenam en hevig werd, dat het huis, benevens het daarnaast gelegen perceel, bewoond door den kastenmaker *Worst*, reeds ten zes ure des morgens inwending geheel uitgebrand werden, en men behalve eenige meubelen, niets heeft kunnen redden. Niettegenstaande 21 brandspuiten in werking waren, zijn ook de tegenoverliggende huizen nog zwaar beschadigd.

— Zaturdag is te Amsterdam van de werf der heeren *P. van Vlissingen* en *Dudok van Heel*, van stapel geloopen een ijzeren stoomvaartuig, [illegible] een der sleepbooten, voor de vaart tusschen Holland en Biberich, voor rekening gebouwd der Frankforter stoomsleepboot-maatschappij.

— Uit Amsterdam schrijft men:

»Wij vernemen met belangstelling, dat onze stadgenoot, de heer *P. C. Claassen*, een werktuig heeft uitgevonden, waarmede in elk geval, zelfs bij den meesten spoed en bij het grootste beletsel, kan worden voorgekomen, dat rijtuigen op ijzeren spoorwegen buiten de sporen geraken. Het is te wenschen, dat, indien dit middel bij onderzoek voldoende wordt bevonden, het bij alle spoorwegen worde ingevoerd, opdat voorvallen, als dat, hetwelk onlangs op den Glogzenitzer spoorweg heeft plaats gehad, zich niet weder herhalen."

VERSLAG

DER MAATSCHAPPIJ TOT LENIGING EN OPBEURING DER BEHOEFTIGEN DOOR HET VERSCHAFFEN VAN WERK,

gevestigd te *Breda*, onder de hooge bescherming van Hare Majesteit Mevrouw de KONINGIN der *Nederlanden.*

Ter voldoening van art. 9 der Statuten, heeft het Bestuur der opgenoemde Weldadige Inrigting, de eer bij dezen aan derzelver hooge Begunstigers en verdere geëerde Inschrijvers aan te bieden, het gewoon jaarlijksch beknopt Verslag, opgemaakt uit de door den Secretaris-Penningmeester gedane rekening en verantwoording, nopens het 4e. boekjaar van het bestaan van welgemelde Maatschappij, over 1844—1845, als:

ONTVANG.

1844.			
16 Mei.	Saldo van vorige rekening.	*f*	3006.06½.
3 Oct.	Van H. M. de Koningin Beschermvrouw.	»	100.00.
15 »	Bedrag der Inschrijvingen.	»	951.00.
1845.			
Jan. en Febr.	Van het *Bestuur der Tooneelvoorstellingen* alhier, onder de zinspreuk » *Aan de Weldadigheid gewijd*" en directie van de H. H. *Uelman & c.*	»	11.05.
	Transport	*f*	4068.11½.
	Per Transport . .	*f*	4068.11½.
Jan. en Febr.	Zuivere opbrengst der *Loterij zonder nieten* (de waarde der door de Maatschappij zelve daarin gegevene goederen ad *f* 300.» daaronder echter begrepen)	»	705.00.
»	Zuivere opbrengst van het Concert, ten voordeele der Maatschappij gegeven door het *Harmonie-Gezelschap*, destijds onder directie van den Hr. *J. Wijmer*, alhier .	»	179.64½.
»	Van de *Directie der Philharmonie*, alhier, de gedeeltelijke opbrengst van een gegeven Concert *ten voordeele der Armen* . . .	»	40.
29 Mei.	Opbrengst van onderscheidene bestelde, verkochte en geleverde goederen, enz. tot heden	»	10,838.17½.
	Totaal . .	»	15,830.93½.

UITGAAF.

1844.			
1845.			
	Aan *arbeidslonen* door de behoeftigen alhier verdiend	*f*	3648.83.
	Aan 1150 stuks brooden aan de behoeftige werklieden als premie uitgedeeld .	»	148.97.
	(De verdere om niet uitgedeelde goederen en voorwerpen, als gevolgen van bijzondere giften,) voor		Memorie.
		f	3797.80.
	Aan verschillende *alle te dezer stede* ingekochte grondstoffen ter verwerking, enz.	»	8696.71.
	Aan huur van localen, lands en stedelijke belastingen, vuur, licht, transport en magazijn-kosten.	»	272.23½.
29. Mei.	Aan gemaakte goederen en grondstoffen in voorraad in het Magazijn, volgens Inventaris, contante penningen in kassa, uitstaande pretensiën enz. tot saldo. .	»	3064.19.
	Totaal. .	*f*	15,830.93½.

RECAPITULATIE op bovenstaande Rekening.

Het Batig Saldo van 1844/1845 bedraagt als boven de som van.	»	3064.19.
terwijl het slot van 1843/1844 beliep als hiervoren uitgetrokken de som van.	»	3006.06½.
zoodat het zuiver Saldo wederom is vermeerderd met de som van.	*f*	58.12½.

Betrekkelijk gering moge deze overwinst voorkomen, edoch is dezelve als hoogst aanzienlijk en zelfs aller verwachting te bovengaande te beschouwen, indien men in aanmerking neemt de zoo buitengewone krachtsinspanning, welke het Bestuur zich gedurende den afgeloopen voorbeeldeloozen en even langdurigen als hoogstgestrengen winter, verpligt zag aan den dag te leggen.

Te dezen jare eerst is het nut dezer steeds zoo heilrijk werkende inrigting zoo onbetwistbaar als voldingend en overtuigend bewezen, dat men zonder overdrijving gerustelijk mag aannemen, dat, zonder het bestaan der Maatschappij, thans een overgroot aantal huisgezinnen, als een gevolg van dien zoo buitengemeen langdurigen winter, nog in de diepste armoede gedompeld zouden zijn, dewelke nu echter in het strengste van het saizoen zich ruimschoots in staat mogten zien, om in hun eigen onderhoud te voorzien en alzoo niet verpligt waren om den laatsten spaarpenning aan de behoefte prijs te geven.

Immers toch vermogt het Bestuur der Maatschappij aan een aanzienlijk aantal behoeftige huisgezinnen en bijzondere personen, de aanmerkelijke som van circa *f* 4000.— (zonder de bij herhaling gedane buitengewone uitdeelingen van mond- en levensbehoeften nog mede te rekenen,) aan *arbeidsloonen* uit te betalen.

Driewerf dubbele dank zij alzoo wederom bij dezen toegebragt aan allen, welke de belangen der Maatschappij wel op nieuw vooral te dezen jare hebben gelieven te bevorderen, en inzonderheid aan *Hare Majesteit onze geëerbiedigde Koningin, Beschermvrouw der Maatschappij*, welke zoo herhaaldelijk blijken van levendige belangstelling in het lot der armen wederom heeft gelieven te geven, gelijk ook met de meeste gevoelens van erkentelijkheid aan alle die hooggeplaatste en zoo zeer der algemeene achting waardige personen, welke door Hun Ed. krachtdadige medewerking het Bestuur wel wederom in de gelegenheid wilden stellen om het voorgesteld weldadig doel zoo ruimschoots te bereiken.

Mogen zij allen zich nog lang voortdurend overtuigen van den bloei en de hoogst nuttige werking eener instelling, welke reeds gedurende bijna vijf jaren zoo ondubbelzinnige blijken mogt geven dat niets beter in staat is om den nooddruftigen natuurgenoot voor verder verval te behoeden dan denzelven arbeid te verschaffen, en die vooral te dezen jare zich beroemen mag zoo buitengewone vruchten gedragen, en zoo velen van den bedelstaf behoed te mogen hebben.

Bijaldien het bestuur zich steeds met die gunstige medewerking zoude mogen vleijen, dan vooral zal hetzelve zich krachtig aangespoord gevoelen om op den ingeslagen weg voort te gaan, en hoopt hetzelve alsdan steeds nog veel tot heil van derzelver minvermogende Stadgenooten te zullen kunnen bijdragen, tot welk einde hetzelve dan ook de vrijheid durft nemen, om de belangen der Maatschappij voortdurend den meer gegoeden bij dezen wederom dringend aan te bevelen.

BREDA, 30 Mei 1845.

Namens het Bestuur voornoemd:
C. PELS RIJCKEN, *Voorzitter.*
J. A. VAN DER BURGH, *Secr.-Penn.*

Advertentiën.

*** Getrouwd:

F. N. DE CHARRO,
van 's Gravenhage,
en
T. J. A. FAES.

Breda,
29. Mei 1845.

Algemeene kennisgeving.

UITPAKKING
voor
ACHT DAGEN,
TEN HUIZE VAN DEN HEER VAN WEES,
bij de Bossche Brug.

De Ondergeteekende heeft de eer, zijnen begunstigers en het geëerde Publiek te berigten, dat hij voor eenige dagen alhier uitgepakt zal zijn, met een allerbrillantst assortiment

Fransche Moderne Artikelen,

bestaande in: de Fijnste GALANTERIEN, Fijne PORSELEINEN en BIJOUTERIEN; een groot assortiment Fijne Fransche PENDULES van de beste Fabrijken, vele soorten van beste BRETELS van 20 Cents en hooger, vele soorten van HANDSCHOENEN tot de minst mogelijke prijzen; eene partij ZIJDEN FOULARDS van *f* 1,10 tot *f* 1,50; de Fijnste en Beste soorten van Fransch en Engelsch BORSTELWERK; eene groote partij PARFUMERIEN tot zeer lage prijzen, waarbij de beroemde *Pommade Ninon*, om het grijs worden van het haar te beletten, alsmede de geliefkoosde *Polka* en *Nederlandsche Zeep*, welke de allen tot nu uitgekomene Zeepen overtreffen. Verder kleine schoone voorwerpen voor ÉTAGÈRES; en meer andere Artikelen, te veel om te melden.

Overtuigd zijnde eene Collectie Goederen bij zich te hebben, die werkelijk schoon mag genoemd worden, en daar hij de eer genoten heeft aan verscheidene leden der Koninklijke Familie op de *Haagsche Kermis* goederen te verkoopen, zoo vleit hij zich, dat het geëerde Publiek alhier, ook hem met een bezoek zal vereeren, daar hij de verzekering geeft van eene prompte en civile bediening.

UEd. Dw. Dienaar,
VAN HASSELT,
van Amsterdam.

VOOR AFBRAAK UIT DE HAND TE KOOP,

eene nog sterke en weldoortimmerde HEEREN-HUIZING en STALLING, op slechts drie-vierde uur afstand van *Breda*, gelegen onder *Bavel*, naast den *Kleinen Ypelaar*.

Te bevragen bij E. VAN RIEL, Tuinman aldaar.

BLOEDZUIVERING.

De geconcentreerde SIROOP VAN SALSAPARILLA, bereid door QUET, Apotheker te *Lyon*, wordt door alle Geneesheeren voorgeschreven als een voortreffelijk ZUIVERINGS- en ZWEETMIDDEL in de behandeling van de Syphilitische Ziekten, van den Dauwworm en andere Huidziekten, van de Jichtkwalen en Rhumatieke Ongesteldheden, en bij alle scherpte en ontstekingen in het bloed. Het voorschrift wegens het gebruik in 12 bladzijden. Het Dépôt is te *Breda* bij den Apotheker H. J. VAN DEN GOORBERGH, en in al de voornaamste steden van Nederland.

*** Bij de Gebroeders ABRAHAMS, te *Middelburg*, is uitgegeven, en bij BROESE & COMP., te *Breda*, verkrijgbaar gesteld: Eene SCHETS-TEEKENING van een gedeelte der Provinciën *Zeeland*, *Noord-Braband*, *Limburg*, *Utrecht*, *Gelderland*, *Noord-* en *Zuid-Holland*, waarop de in behandeling zijnde ontwerpen van SPOORWEGEN, in de drie eerstgenoemde Provinciën, uit echte bronnen geput, zijn aangewezen; en waarop de reeds bestaande in andere Provinciën mede zijn aangetoond; ontworpen door den Heer DIRK DRONKERS. Prijs *f* 1,—.

Wekelijksche Annonce van Fabrijksprijzen van *Garen*, *Lint* en *Band*, bij Gezusters BOEX te *Breda*.

Wij hebben het genoegen UEd. wederom onze driemaandsche prijscourant aan te bieden van al onze Goederen, welke wij reeds sedert 1840 tegen Fabrijksprijzen verkoopen; dat is zonder eenige winst, als alleen de korting, die wij van den Fabrijkant genieten, die, door één gerekend, niet meer dan 3 hoogstens 4 percent bedragen: daarentegen kunnen wij geene kosten hoegenaamd op ons nemen en laten wij geene goederen uit het Magazijn gaan, zonder voorafgaande betaling, die men doen kan in Wissel, Banknoot, Coupon of Specie, terwijl wij hetgeen men te veel mogt overgemaakt hebben bij de goederen terugzenden.

Indien Goederen niet voldoen mag men die gerust terugzenden, mits dadelijk en franco.

Eindelijk maken wij een ieder attent op het ondernemen van dusdanige Affaire, mits men ten minsten met 2 of 3 personen daarin kan werkzaam zijn, en op eene kleine plaats of dorp minstens twee duizend Gulden en in eene grootere plaats of stad van vier tot vijf duizend Gulden daartoe kan aanbrengen: in welk geval wij Hen in staat kunnen stellen om voor dezelfde prijzen te verkoopen, als in deze prijscourant zijn aangeduid; verschillende Dépôts zijn reeds op dezen voet met ons in goede betrekking.

GAREN, vlaamsch zwart en graauw, 6 toers 4 mast 85 ct. spaargaren 93 ct. het ℔.
Groote strengen 40 toers nº. 8, 110 ct. nº. 9, 120 ct., 8 mast demi soie 125 ct » »
Wit Boschgaren 10 toers nº. 4, 130 ct. nº. 5, 155 ct. nº. 6, 175 ct. nº. 7, 200 ct. » »
Best zwart Rijssels garen 100 ct. het Pak, wit plat dito 120 ct. het Pak beide van 6 mast.

HAKEN en OOGEN, pleeten en beste zwarten; alle grootens, of assorté 80 ct. de 5 ons.
Koperen dito op kaarten zwaar soort nº. 9, 85 ct. nº. 2, 130 ct. 3½ ℔ 165 ct. het pak van 6 pakjes.
Koperen en koperen vertinde stophaken en oogen nº. X, 85 ct. het pak van 12 pakjes.
KAARTEN, fijne Jaskaarten de 12 spel, 80 ct. fijne Whistkaarten de 12 spel, 130 ct.
Superfijn en Whist à la rose de 12 spel, 155 ct. Whist à l'aigle de 12 spel, 180 ct.
BREIKATOEN. Eng. Watertwist of weefkatoen nº. 6 en 8, 52 ct. nº. 10, 12 en 14, 54 ct. de 5 ons.
Ongebleekt Eng. Labadist van *Strutt*, 6 en 8 draads 40 ct. wit dito 47 ct. het ℔.
Ongebleekt Eng. Breikatoen van *Strutt*, nº. 6, 8, 10, 14 en 20
Greentie 4 draads. Prijs van het ℔ 53, 56, 59, 65, 75 ct.
Wit Eng. Breikatoen van *Strutt*, nº. 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 24, 26.
Greentie 4 draads. Prijs van het ℔ 63, 66, 69, 72, 75, 77, 80, 83, 90, 92 ct.
Best 4 draads wit Eng. Breikatoen van *Strutt*
Nº. 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 24, 26, 30, 34, 40, 50, 60, 70, 80.
73, 76, 79, 82, 85, 87, 90, 93, 100, 102, 108, 115, 125, 150, 180, 220, 250 het ℔.
Effen blaauwe Breikatoen nº. 12, 80 ct. Blaauw en wit gemeleerd 80 ct. het ℔.
Blaauw grijs Merinos Breikatoen van *Strutt* 4 draads nº. 12, 95 ct. nº. 14, 98 ct. het ℔.
Echt wit dito van *Strutt* 4 draads nº. 12, 130 ct. nº. 14, 135 ct. het ℔.
NAAIKATOEN. Wit *Best Tambour* van *Strutt* nº. 10, 12, 16, 20, 24, 32, 40, 50.
70, 72, 75, 80, 86, 100, 115, 165 ct. het ℔

Men gelieve op te merken, dat wij ons uitsluitend toeleggen op het Brei- en Naaikatoen van het gerenomeerd Fabrijk van *Strutt* welke kwaliteit *niets* te wenschen overlaat en waarover men zich nimmer kan te beklagen hebben.

Gekleurd Eng. Naaikatoen nº. 18 blaauw en zwart 90 ct. andere kleuren 80 ct. het ℔.
Naaikatoen in kluwen nº. 16 wit 90 ct. nº. 20, wit en gekleurd 95 ct. het ℔, van 320 kluwen.
NB. Bovenstaande Brei- en Naaikatoenen, zijn allen in Russisch wigt: met het pak van 5 ℔ genomen, komen die nog 10 tot 20 ct. op het pak minder.
2 draads Klosjes van *Strutt*, wit, zwart en gekleurd 21 ct. het dozijn.
3-draads Klossen van *Evans* met zwijnshoofd van 100 yards zwart 35 ct. het dozijn.
6 draads Klossen van *Evans* met zwijnshoofd van 300 yards wit 130 ct. » »
6 draads Klossen op Bruin hout van 300 yards, wit 130 ct. het dozijn.
NB. Indien men de Klossen van andere Fabrijken voor dezelfde prijs of minder aanbiedt, gelieve men te bedenken, dat die meestal een derde minder lang zijn.
LAMPKATOEN. Ordinair de 5 ons 41½ ct. Best soort 45 ct. Best Kaarskatoen 55 ct. de 5 ons.
KNOOPEN. Fijne hoornen Vest- 28 ct. Buis- 42 ct. Roks- 54 ct. Jas- 80 ct. het gros.
Halfronde Patentknoopen » 42 ct. » 65 ct. » 70 ct. » »
Fijne platte met kousjes » 50 ct. Roks- 95 ct. Jas- 100 ct. Groote Jas- 125 ct. » »
Paardenharen knoopen » 60 ct. Buis- 100 ct. Roks- 105 ct. Jas- 145 ct. » »
Okkernooten knoopen assorté » 31 ct. het gros, IJzere, 4 gaatjes 13 en 15 ct. » »
KOORD. Wit Eng. Groskoord van *Evans*, 12 els nº. 4, 92 ct. nº. 6, 125 ct. nº. 8, 160 ct. » »
Wit Eng. Pondkoord van *Evans*, 000, 95 ct. 0000, 105 ct. de 5 ons.
Zwart merinos Jaskoord om te booren 23 els, 240 ct. het dozijn.
Best zwart zijden dito nº. 2 » » » 30 » 47 ct. » stuk.
Best dik dito dito » 5 » » » 30 » 95 ct. » »
Zwart Kameelshaar dito » » » 30 » 50 ct. » »
Dun zwart Kameelshaar dito » » » 150 » 85 ct. » »
Wollen Kloskoord 23 els, best soort, zwart, blaauw, rood en gemeleerd 165 ct. het dozijn.
LADDER. Wit linnen muts- en rokkenladder, 9 els, nº. 2, 105 ct. nº. 4, 175 ct. » »

IN HET GROOT IS ALLES NOG MINDER TE BEKOMEN.

LINT, graauw en bl. linnen lint, 7 els, nº. 3, 33 ct. het dz. Bl. Brug- 7 els, nº. 3, 60 ct. het dz
Wit katoen Lint 7 els, nº. 00, 12 ct. nº. 17, 16 ct. nº. 1, 19 ct. nº. 3, 26 ct. » »
Zwart katoen Lint 7 els, nº. 00, 13 ct. nº. 0, 15 ct. het dozijn.
Wit katoen Taflint getand, 12 els, nº. 4, 50 ct. nº. 6, 70 ct. nº. 10, 110 ct. nº. 12, 130 ct. het dz.
Wit kat. atlas Lint 12 els, nº. 12, 200 ct. het dz. Rood Flesschenband 7 els nº. 00, 20 ct. » »
Wit linnen Lint 7 els, nº. 00, 15 ct. nº. 17, 19 ct. nº. 1, 24 ct. nº. 3, 36 ct. » »
Wit perkal Lint 7 els, nº. 7, 18 ct. nº. 21, 20 ct. nº. 33, 26 ct. nº. 45, 36 ct. » »
Wit Boschband 15 els, nº. 0, 66 ct. nº. 1, 88 ct. nº. 2, 115 ct. nº. 3, 160 ct. » »
Met minstens 25 Dz. » » 63 ct. » » 84 ct. » » 110 ct. » » 150 ct. » »
Fijn wit Fransch linnen Lint, 11 els, van enkel hennepvlas, buitengewoon Sterk, nº. 1, 105 ct. nº. 2, 115 ct. nº. 3, 145 ct. nº. 4, 175 ct. het dozijn.
Katoen filosel Lint 7 els, nº. ½, 22 ct., nº. 1, 28 ct. prima 7 els, nº. ½, 26 ct. nº. 1, 34 ct. het dz.
Echt Zwitsersch filosel Lint 15 els, nº. ½, 24 ct. nº. 1, 35 ct. het stuk.
Zw., bl., r. en gr. brat Lint 13 els, nº. 1, 165 ct. nº. 2, 210 ct. nº. 4, 315 ct. nº. 5, 350 ct. het dz.
Zw., bl., en gr. merin. Lint nº. ½, 25 els, 40 ct. nº. 3. 13 els, 28 ct. nº. 4, 13 els, 36 ct. het stuk.
Zw. Kameelh. Gallon voor Jassen 25 els, nº. 1, 50 ct. dito met werkjes nº. 1, 25 els, 65 ct. » »
Best boeren Bretelband 15 els, nº. 100, 55 ct. het stuk, op Rollen van 103 ellen 370 ct. de Rol.
Zwart en wit katoenen Schoenlint best soort 9 els, nº. ¾, 70 ct. het pak van 20 stuk.
Zwart en wit halfzijde dito 12 els, nº. ¾, 150 ct. fijn 168 ct. superfijn 240 ct. het dozijn.
Effen zwart halfzijden loodband 13 els, nº. ¼, 22 ct. nº. ½, 24 ct. nº. 1, 30 ct. het stuk.
Prima zwart fluweelen band 36 els, nº. 12, 135 ct. nº. 16, 160 ct. nº. 20, 190 ct. » »
Zw. zijd. Tafl. nº. 1½, 27 ct. nº. 2, 30 ct. nº. 3, 39 ct. nº. 4, 48 ct. nº. 6, 80 c. het st. van 12 ell.
Wit dito nº. 1, 33 ct. nº. 1½, 45 ct. gekl dito » 75 ct. » » 95 ct. » » 145 c. nº. 9, 225 c. 20 »
Zw. en gekl. sat. Lint nº. 1, 30 ct. nº 1½, 38 ct. nº 2, 55 ct. nº 3, 70 ct. nº 4, 86 c. nº 6. 120 c. 20 »
Vele soorten van façonné en Modelinten in verschillende breedten en kwaliteiten.
NAALDEN. *Londen*, lange en korte 83 ct. Beste B. naalden met de kroon 100 ct. de duiz. naalden.
Eng. Kroonnaalden van *Hemming*, 210 ct. het duizend, extra beste Kleermakers van *Hemming*, met verguld étiquette en gedreven blaauwe oogen 50 ct. de honderd.
Stopnaalden Kleefsche 17 ct. D long 29 ct. beste Saaijets 38 ct. de honderd.
NACHTLICHT. Best Waslicht 75 ct. groot dito 100 ct. de 12 doosjes.
RINGEN. Gordijnringen 50 ct. de 100 stuk. Witte Soutien 190 ct. het dozijn.
SAAIJET. Veensch, goed soort, zwart 125 ct. alle andere kleuren 130 ct. de 5 ons.
Eng. Saaijet, supra soort en echte kleuren, bijzonder aanbevelingswaard.
Zwart en wit in nº. 12, 13, 14, 16, 20, 24, 28, 32.
Prijs van zwart en wit, het Eng. ℔ 110 ct. 115 ct. 120 ct. 160 ct. 220 ct. 235 ct. 300 ct. 370 ct.
4 kleuren. grijs in nº. 13, 14 en 16 het Eng. ℔ 120 ct. 125 ct. 175 ct.
blaauw grijs in nº. 13, 14 en 16 » » » 125 ct. 130 ct. 185 ct.
Nassau 5. in nº. 14 » » » 140 ct.
dito, 6. en Indigo blaauw » » » 160 ct.
(In losse en ronde draad.)
SPELDEN. Bossche Spelden nº. 6, 83 ct. nº. 7, 98 ct. dito platkoppen nº. 8, 105 ct. nº. 9, 112 ct. het pak van 2880 stuks in 30 br. Loodkoppen nº. 3, 41 ct. het pak van 1980 stuks in 20 br.
Pondspelden assorté 70 ct. het ℔, dito platkoppen nº. 6, 10, 16, 18, en baker- 115 ct. het ℔.
Duitsche Patent platkoppenspelden op rosé papier, het Pak van 6000 stuks 20 brieven nº. 6, 150 ct. nº. 10, 170 ct. nº. 16, 220 ct. nº. 18, 280 ct. het pak. dito bakerspelden het pak van 500 stuks, in 10 brieven nº. 28, 35 ct. nº. 40, 50 ct. het pak, opregte Engel. *Kirby*, *Beard & Comp.* platkopspelden op rosé papier nº. 1, 2,25 nº. 1½, 2,55, nº. 2, 2,70, nº. 3, 2,80, nº. 3½, 2,90, nº. 4, 3,20, nº. 5, 3,85 het pak van 6000 stuks in 15 br.
VETERS. Katoenen 11 draads, wit, zw. en gekl. ¼ els, 36 ct. ½, 48 ct. ¾, 60 ct, 1½, 88 ct. het gr.
Zwarte katoenen met patent beslag ¼ els, 50 ct. het gros.
Wit linnen renforcé veters 13 draads ¾ els, 150 ct. 1¼, 210 ct. 1½, 290 ct. het gros.
Gekleurde zijden veters ¾ els, 60 ct. Zwart zijden veters nº. 10, ½, 28 ct. ¾, 42 ct. het dozijn.
Beste witte zijden floretten veters 3 els, 85 ct. 4 els, 110 ct. 5 els, 125 ct. het dozijn.
VETERBAND. Wit kat. 14 els, nº 3, 32 ct. nº 4, 40 c. nº 5, 53 c. nº 6, 65 c. nº 12, 145 c. h. dz.
Wit linnen dito 30 els, nº. 13, 90 ct. het dozijn, fijn wit dito nº. 21, 135 ct. het dozijn.
dito renf. 30 els, nº. 17, 220 ct. het dz. Zw. zijden dito 28 els, nº. 12, 68 ct. nº. 18, 90 ct. het st.
WOL. Opr. witte Leyds. Wol 2, 3 en 4 draads, nº. 0, graauw 70 ct. nº. 0, half blank 75 ct. nº. 0, blank 85 c. nº 0, wit 90 c. nº 1. 105 c. nº 1, Best 110 c. nº 3, 135 c. nº 4, 150 c. de 5 ons, nº 6 en 9.
ZEEMLEER. nº. ½, 350 ct. nº. 1, 425 ct. nº. 2, 550 ct. nº. 3, 750 ct. de 12 vellen.
ZIJDE. Antwerpsche Naaizijde zwarte 285 ct. Gekleurde 335 ct. bl. zwarte 420 ct. het ons.

Wijders de volgende Artikelen, waarvan de prijs door een nº., letter of anderzins niet duidelijk genoeg kan opgegeven worden, als: Breinaalden in alle soorten, ook in kokers, rood Teekenkatoen in strengen en in doosjes, Fransche elastike Bretels, wit katoenen Bretels, Hemd- en Borstrokknoopen, fijne en superfijne Fransche Hemdknoopen, Paarlemoeren-, Manchet- en Agaatknoopjes, garen Liskoord, Schilderijkoord, zijden Kraalkoord, linnen Laarzenlint, Faveurlint, Rijgpennen, Velwatten en Pondwatten, fijne Spaansche Wol, mede allen tot *Fabrijksprijzen*.

IN HET GROOT IS ALLES NOG MINDER TE BEKOMEN.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.